

MATEJOVI JOSKOVI

Bratislava 2. januára 1946

Milý pán kolega!

V starom roku rozchádzali sme sa v akejsi neviazanej úprimnosti a v novom roku načínam prácu rozpomienkou na Teba a týmto listom.

Predovšetkým Ti veľmi pekne ďakujem za milé pozornosti, nech už ide o cigarety, ktoré si mi poslal, alebo o tie nešťastné holiace potreby, ktoré naozaj neviem, kde inde by som zohnal. Pred Asom to kúpiť nechcem, aby som nepodporoval čierny obchod a tak som teda priam odkázaný na Tvoju veľkodušnú pozornosť. Srdečne Ti ďakujem za ne.

Ďakujem Ti tiež za našich maliarov, pre ktorých si uvoľnil cigarety — pošlem im ich a budú Ťa požeňovať. A aby bolo vidno, že v novom roku načínam vážne pracovať, tak hneď aj začínam — s intervenciami.

Pri poslednej návšteve v Košiciach hovoril som s pi. Groboňovou, vdovou po Groboňovi, ktorý tragicky zahynul v časoch oslobodzovania Košíc a s pi. Xéniou Daxnerovou. Groboňová má len nejakú malú penziu, Daxnerová nijaký príjem. Dostali prísľub, že sa im prideli veľkopredajňa tabaku. Zástoj ich mužov v slovenskom verejnom živote zaväzuje nás, aby sme im vyšli v ústrety. Koncesiu na veľkopredaj mali dostať iba provizórne. No pri provizóriu nemôžu dostať tovar na úver a ony kapitál nemajú. Bolo by teda treba túto vec usporiadať. Buď im dať mimoriadne možnosť tovar na úver kúpiť, buď im dať definitívne koncesiu na veľkopredaj. Okrem toho sa obávajú, že niekomu inému sa má dostať košická veľkopredajňa. Pozri sa láskave za vecou. Okrem toho, že pani Groboňovej pri smrti jej manžela som sľúbil každú podporu a okrem toho, že cítim sa osobne zaviazaný pani Daxnerovej pomôcť, nemám nijaký interes na veci, najmä nie interes stranícky. Ale i tieto momenty stačia, aby som Ti bol povďačný za prajné vybavenie žiadosti týchto vdov.

Iná vec, ktorá mi leží na srdci, týka sa niektorých našich maliarov. Poniektorí majú groše teraz viazané. Iný kapitál, ani iné príjmy nemajú. Nevie, či je riešená zásadne už táto vec. Taký Benka napr. má teraz viazané celoživotné úspory a to je tiež všetko, čo má. Budú mu tieto groše uvoľnené? Je možné počítať s tým, že raz bude môcť upotrebiť tieto peniaze? Bol by som Ti veľmi vďačný, keby si uvážil situáciu týchto ľudí, menovite tú okolnosť, že nemajú nijaké iné prostriedky než tie sumy, ktoré si našporili.

Porúčam sa Ti s úctou

Tvoj
L. Novomeský

JUDr. Matej Josko (1907—1969), pred vojnou funkcionár Čs. nár. social. strany, po r. 1939 sa zapojil do odboja. Člen ilegálnej i povstaleckej SNR, v r. 1945-48 poslanec NZ i SNR, povereník financií, člen predsedníctva DS. Emigroval do USA.

Odpoveď M. Josku sa nezachovala.

Viazané vklady — povojnové opatrenie, ktorým sa zablokovali vklady občanov v bankách a sporiteľniach, aby sa obmedzila inflácia. Opatrenie malo aj politický význam.

Martin Benka (1888—1971), maliar, grafik, ilustrátor, od r. 1953 národný umelec.